

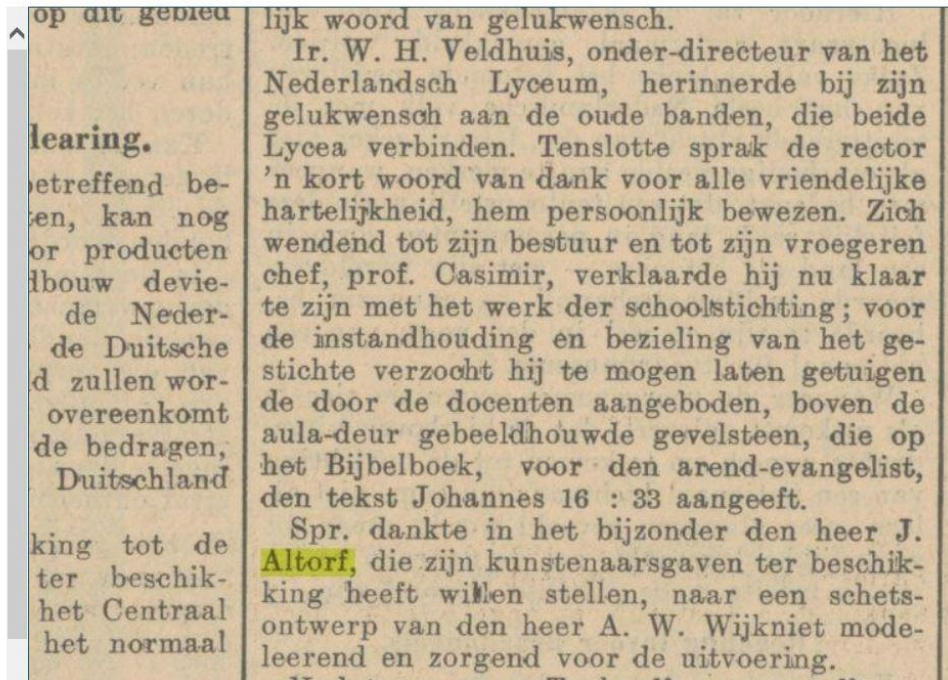
Gevelsteen VCL- 1934

Visser
5-7-2016

Gevelsteen Vrijzinnig Christelijk Lyceum – van Stolkweg Den Haag 1934

Haagsche courant

07-11-1934

A.W.(ALBERTUS Willem)Wijkniet was beeldend kunstenaar, en de toenmalige tekenleraar op het VCL

Sinds de derde eeuw worden de evangelisten aangeduid met vier symbolische wezens:

- **Matteüs** wordt afgebeeld als gevleugelde *mens* (ook wel engel)
- **Markus** als gevleugelde *leeuw*
- **Lukas** als gevleugeld *rund*
- **Johannes** als gevleugelde *adelaar* of *arend*

De herkomst van die vier wezens gaat terug op oude oosterse mythen; daarin fungeren zij als bewakers van de vier zuilen waarop de wereld is gegrondvest.

Zo komen ze ook in de bijbel terecht, zowel in het Oude als in het Nieuwe Testament.

Bij de profeet Ezechiël begeleiden ze de Godsverschijning.

Ezechiël 1, 4-6.10.13-14.22

In mijn visioen zag ik hoe een storm uit het noorden kwam opzetten: een grote wolkenmassa waar vuur in opflitste en die omgeven was door een gloed: de wolkenmassa schitterde als blinkend metaal. In de wolken tekenden zich gestalten af die op vier levende wezens geleken. Ze zagen er als volgt uit: ze leken op mensen, maar hadden elk vier gezichten en vier vleugels. [-] De gezichten van de vier wezens leken van voren op dat van een mens, rechts leken ze op dat van een leeuw, links op dat van een stier en van achteren op dat van een arend. [-] Tussen de levende wezens was iets dat op brandende kolen leek, op fakkels die tussen de levende wezens op en neer flitsten; het vuur laaide hoog op en er schoten bliksemstralen uit.

De levende wezens zelf vlogen heen en weer als bliksemschichten. [-] Boven de hoofden van de levende wezens bevond zich een soort gewelf dat glinsterde als verblindend kristal, uitgespannen boven hun hoofden.

Ezechiël 10, 12.14

Hun gehele lichaam, hun rug, hun handen en vleugels, waren bij alle vier geheel met ogen bezet; elk van de vier had een eigen wiel. [-] Iedere kerub had vier gezichten; het eerste gezicht was dat van een kerub, het tweede dat van een mens, het derde dat van een leeuw, en het vierde dat van een arend.

In het boek van de Openbaring ondersteunen ze de verering van God.

Openbaring 4, 5-7

Van de troon gingen bliksemstralen uit en dreunende donderslagen.

En zeven vurige fakkels brandden voor de troon;

dit zijn de zeven geesten Gods.

En voor de troon was als een glazen zee, kristal gelijk.

En rondom de troon waren vier dieren,

bezaaid met ogen voor en achter

En het eerste dier geleek op een leeuw

en het tweede op een jonge stier,

en het derde dier had een gelaat als van een mens

en het vierde dier geleek op een adelaar

in zijn vlucht.

Het waren Ireneus van Lyon († 202; feest 28 juni) en Hippolytus van Rome († 235; feest 13 augustus), die bedachten, dat deze vier diersymbolen op de evangelisten toegepast konden worden. Zo werd:

- **Matteüs** vereenzelvigd met de gevleugelde *mens*
- naar verluidt, omdat zijn evangelie begint met de menselijke stamboom van Jezus
- **Markus** met de gevleugelde *leeuw*
- woestijdier, omdat zijn evangelie begint met Johannes de Doper in de woestijn, en omdat er van Jezus gezegd wordt dat hij in de woestijn verbleef temidden van de wilde dieren
- **Lukas** met het gevleugelde *rund*
- een offerdier, dat rijmt op het offer dat Zacharias in de tempel brengt aan het begin van het Lukasevangelie
- **Johannes** met de gevleugelde *arend of adelaar*
- omdat in zijn evangelie de woorden een hoge vlucht nemen en hij met scherpe blik Gods geheimen doorziet

Het is deze Arend die symbool staat op genoemde gevelsteen, het bijbelvers Joh's 16:33 luid :

Deze dingen heb ik tot u gesproken, opdat gij in Mij vrede hebt. In de wereld zult gij verdrukking hebben, maar hebt goeden moed, ik heb de wereld overwonnen.

De gevelsteen was zoals gemeld in bovenstaand courantenartikel in 1934 geplaatst in het gebouw boven de ingang deur naar de aula.

Bij latere uitbreidingen van het gebouw is het geplaatst tegen de buitengevel van een nieuwe aula.

P.M.

De gevelsteen is gedeeltelijk voorzien van zwarte verf, dit zou professioneel gereinigd moten worden om de steen in zijn oude luister te herstellen!